

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 24-25 квітня 2025 року)

Одеса -2025

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 24-25 квітня 2025 р.) 63 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Маді Галина Іванівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри і соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

24-25 квітня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Руславович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Пегінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Козленко Павло Юхимович – кандидат філософських наук, голова правління Громадської організації «Центр дослідження Голокосту»

ВИЩА ОСВІТА ЯК ІДЕОЛОГІЯ

Одним з найважливіших напрямків трансформації сучасного українського суспільства є освіта. Тим більше, що ознакою якісного суспільства було, є і буде якісна освіта. А його вершиною, Монбланом, представляється вища освіта як результат досягнень сумарного інтелекту. І від ідеології значущості і пріоритетності вищої освіти залежить успішність суспільства в дискурсі постійної конкуренції.

Термін «ідеологія» має порівняно невелику історію. Вперше він став використовуватися на початку XIX століття французьким філософом і економістом А. Дестютом де Трасі, а також французьким біологом Етьеном де Кондільяком, які розуміли під ідеологією вчення про ідеї [1, с.199]. В середині XIX століття К.Маркс і Ф. Енгельс в роботі «Німецька ідеологія» трактували ідеологію як помилкове свідомість, маючи на увазі ідеалістичну філософію, що розглядає ідеї в якості першооснови світу [2]. Потім у послідовників Маркса з'явилося протиставлення наукової ідеології, заснованої на визнанні вторинності ідей, їх залежності від суспільного буття, і ненаукової ідеології, яка стверджувала первинність ідей. У сучасному трактуванні під ідеологією слід розуміти систему «форм суспільної свідомості, що водночас виступають як свідомо визначені форми духовного життя» [3, с. 325]. Тобто, підкреслимо, що ідеологія (від грецької *ιδεολογία*; *відδδέα* «прообраз, ідея» і *λόγος* «слово, сенс, розум, вчення»), з нашої точки зору, є сукупністю поглядів, понять, традицій, концептів, що виражають ідеали, цінності та інтереси деякої соціокультурної освіти, соціуму, суспільства, держави. На їх основі формуються відносини людей, визнаються встановлені форми відносин і влади. З плином часу, що природно, нова ідеологія приходить на зміну старій і веде до перетворення влади і суспільного устрою. Будь-яке суспільство, навіть найдавніше, об'єднує спільна ідея.

За своєю суттю ідеологія – не є наукою, хоча вона може спиратися на наукові знання. На відміну від науки, ідеологія, як вираження приватних інтересів у формі загальності, являє собою знання про соціоекономічні, соціокультурні, соціополітичні основи буття людини. Якщо підсумувати наш екскурс в концептуальне поле ідеології, то вона буде «дорожньою картою», стратагемією (сукупністю взаємопов'язаних стратегій-стратагем) розвитку суспільства. А однією з основних стратагем стратагемії – буде освіта як система створення творчої продуктивної особистості. Це особистість повинна мати можливості новацій як основи своєї життєдіяльності. Але тільки вища освіта надасть нам можливість від новацій перейти до інновацій – імплементації новацій в життя з отриманням від них доходу.

Освіта – це соціальний інститут, що виконує функції підготовки і включення індивіда в різні сфери життєдіяльності суспільства, залучення його

до культури даного суспільства. Всі знання, навички, матеріальні і духовні цінності, які наші предки отримували, необхідно передати новому поколінню людей і робиться це саме за допомогою освіти. Система освіти формується відповідно ідеології держави, яка формує особистість, виходячи з пріоритетів свого розуміння прогресу.

Одночасно з цим освіта враховує виховання особистості, її соціалізацію як найважливіший пріоритет формування моральних якостей особистості. Значить, виховання є однією з найважливіших частин освіти. Виховання являє собою процес цілеспрямованого, систематичного формування особистості з метою підготовки її до подальшого життя. Ми підходимо до розуміння того факту, що виховання як внутрішня складова освіти формує світогляд індивідуальності, розвиває її критичність мислення: освічена людина вміє аналізувати інформацію, самостійно робити висновки.

В аспекті глобалізації контекст сучасного постіндустріального українського суспільства має враховувати цінність створення не лише єдиного соціального, культурного, економічного, політичного, мовного, а й освітнього простору, для якого має бути характерна безперервність освітнього середовища, універсальність якого досягається шляхом своєрідної експансії єдиних методів і технологій навчання, орієнтуючись на ціннісні пріоритети Європейського Союзу. Необхідно «вбудуватися» в єдину освітню мережу, яка орієнтується на міжнародні стандарти освітніх технологій. Тут не можна не звернути увагу на значення системи гуманітарних дисциплін, яка і створює творчу особистість.

Більш високий рівень освіти, розвинене вищу освіту означає більш високі доходи не тільки особистості, а й суспільства, держави. Тому вища освіта є важливим аспектом розвитку будь-якого сучасного суспільства. Воно підвищує обізнаність людей, забезпечує найкраще врегулювання різного роду проблем. Вища освіта-це найкраща інвестиція для людини і суспільства, оскільки добре освічені люди складають основу могутності і цінності держави.

Всі досягнення в області технологій пов'язані з вищою освітою. Вища освіта є кінцевим фактором, що забезпечує зайнятість, тому вона відіграє життєво важливу роль у розвитку країни, а також у підвищенні доходу на душу населення в країні.

Виділимо основні причини важливості вищої освіти:

1. Існує серйозний розрив у заробітній платі між тими, хто має диплом і не має його. І цей розрив, за прогнозами, буде зростати. Протягом життя ті, хто має диплом, просто заробляють більше.

2. Ринок праці стрімко оновлюється відповідно до зростання штучного інтелекту. Оскільки технології стають розумнішими та складнішими, компанії можуть відфільтрувати певні ролі на користь автоматизації. Це означає, що робочі місця змінюються. Сьогодні вища освіта просто необхідно, так як відбувається інтенсивний розвиток в багатьох областях і роботодавці потребують різних фахівців.

3. Вища освіта має на увазі розвиток різного роду навичок. Студентам під час навчання допомагають тренувати критичне мислення. Учні вчаться думати

більш широко, аналізувати різні питання. Крім отримання вищої освіти, людина отримує нові і поліпшені навички критичного мислення, аналітики, групового вирішення проблем.

4. Особистісне зростання і незалежність. Випускники вузів мають більш успішний особистісний ріст, вони більш незалежні в багатьох питаннях, що допомагає розвиватися цінностям свободи і демократії.

5. Навчання у вузі допомагає також поліпшити комунікативні навички. Студентам часто доводиться працювати в групах, брати участь у групових дискусіях та представляти свої ідеї своїм одноліткам під час навчання, що полегшує їм передачу своїх знань та інформації іншим.

6. Якість життя людини та суспільства покращується з більш якісним розвитком вищої освіти. Випускники університетів мають довший термін служби, кращий доступ до медичної допомоги, більшу стабільність та економічну безпеку, більш престижну зайнятість та більшу задоволеність роботою, меншу залежність від державної допомоги, більш успішний особистий ріст, більшу впевненість у собі та меншу злочинну діяльність.

Отже, вища освіта має першорядне значення і відіграє дуже важливу роль у розвитку будь-якого суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Willard Arnold Mullins. The Concept of Ideology: An Analysis and Evaluation. University of Washington, 1969. 348 p.
2. Карл Маркс і Фрідріх Енгельс. Фюрбах (з «Німецької ідеології»). Харків-Київ: Державне видавництво України, 1930. 138 с.
3. Філософський словник соціальних термінів / під заг. ред. В.П. Андрущенка. Харків: «Корвін», 2002. 672 с.

Луцик Ярослава – студентка 1 курсу соціально-гуманітарного факультету ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Науковий керівник – **Поплавська Тетяна Миколаївна**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

СИНГАПУРСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ ТА ЇЇ ВКЛАД В УСПІШНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ

Будь-яка співпраця з тими чи іншими країнами передбачає наявність якихось національних інтересів, цілей, спрямованих на підвищення рівня життя якихось окремих регіонів чи окремих сфер соціально-культурної діяльності, чи на розвиток країни в загалом. В даному випадку нас цікавлять науково-освітні інтереси, тобто обмін науковими дослідженнями або їхнє спільне проведення,

З М І С Т

<i>Боріништейн Євген Русланович</i>	5
ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ LIBERAL ARTS ЯК МОДЕЛЬ ЖИТТЯ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна, Рагуліна Анна Сергіївна</i>	7
СИНЕРГЕТИЧНА ПАРАДИГМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛІЗОВАНОГО ЛЮДСТВА ЗА ДОБУ ЕКОЦЕНТРИЗМУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	11
ОСВІТА ЯК СФЕРА ТРАНСФОРМАЦІЇ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ	
<i>Бутенко Елеонора Геннадіївна, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	13
ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
<i>Врайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	15
РОЛЬ ЛІДЕРА У ЗБЕРЕЖЕННІ ТА РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ	
<i>Городнюк Людмила Степанівна</i>	17
ЦИФРОВА ЛЮДИНА У ВИРІ ІНФОРМАЦІЇ «БЕЗ ФІЛЬТРІВ»: ПРО ВІРТУАЛЬНЕ І МЕДІЙНЕ ТРАВМУВАННЯ МАСОВОЇ СВІДОМОСТІ	
<i>Dobrolyubskaya Yuliya Andriivna</i>	20
MARGINALITY IN THE CONTEXT OF R. PARK'S STUDY OF SOCIAL MOBILITY	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	24
ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТІ	
<i>Карастан Сергій</i>	25
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	27
ВИЩА ОСВІТА ЯК ІДЕОЛОГІЯ	
<i>Луцик Ярослава, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	29
СИНГАПУРСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ ТА ЇЇ ВКЛАД В УСПІШНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ	
<i>Мартинюк Вікторія, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	33
БІОСФЕРА ТА НООСФЕРА: ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРИРОДИ І ЛЮДИНИ	
<i>Мемрук Альона Вадимівна, Петінова Оксана Борисівна</i>	35
ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА МУЗИЧНА ЕКСПРЕСІЯ: ПАРАЛЕЛІ ТА ВЗАЄМОВПЛИВ (на прикладі ораторських прийомів у творах Й. С. Баха – «Страсті за Матвієм»)	
<i>Муся Анастасія, Петінова Оксана Борисівна</i>	37